

Patrimoni

Localitzen els banys àrabs d'Ascó, de mil anys d'història

Són els segons a Catalunya, i ara l'Ajuntament treballa per fer-los visitables en el futur

MARINA PALLÁS CATURLA
ASCO

L'historiador Felip Fucho ha localitzat els banys àrabs d'Ascó, que tenen més de mil anys d'antiguitat i es troben en bon estat de conservació. La troballa és de gran transcendència, ja que són els segons banys àrabs d'aquestes característiques que hi ha a Catalunya, després dels de Tortosa.

La troballa va tenir lloc quan l'historiador es trobava realitzant un treball del període andalusí al municipi, per trobar un antic molí d'oli que estava documentat a tocar dels banys àrabs d'Ascó.

«És un important descobriment per a tot Catalunya. Els únics localitzats eren els de Tortosa. A la resta del territori espanyol hi ha una vintena, però d'aquests, només deu o dotze estan mitjanament conservats», valora l'historiador Felip Fucho al *Diari*.

L'estructura dels banys àrabs localitzats conté les tres cambres, d'aigua calenta, gelada i temperada, les portes d'accés entre elles i els cinc llanternons (per ventilar

les estances i deixar passar la llum). Les tres naus es conserven íntegres i fan 11 metres de llargada, 3 metres d'amplada i 4 d'alçada.

«Sols faltarien dos sales que s'haurien d'excavar als laterals. A un costat hauria d'estar el llenyer i la sala de calderes, i a l'altre, la sala de vestidors», detalla Fucho.

L'historiador apunta que la data dels banys estaria situada entre el 950 i el 1.100. «Els veïns d'Ascó i Vinebre tenien un abonament per accedir-hi, i hem de suposar que més pobles hi anaven i pagaven entrada», concreta.

Per a Fucho, és vital ara fer recollir l'important patrimoni d'Ascó. «Tenim un patrimoni andalusí molt elevat. Aquí conservem la mesquita musulmana de l'època, repartida en tres cases. És l'única que no es va convertir en església després». Es tracta a més d'una mesquita de tres voltes, un únic estament inferior a la de cinc voltes de Tortosa que era Kura. També Adkun i Turtuixa eren els dos únics municipis on hi havia Cadi, la figura judicial més important.

L'historiador Felip Fucho a una de les naus dels descoberts banys àrabs d'Ascó, ahir a la tarda.

FOTO: JOAN REVILLAS

No obstant, els banys es troben en una propietat privada. La família propietària era desconeguda de la importància històrica de l'espai, que havia sigut usat com a corral i com a celler de vi.

Fer-los visitables

Davant d'aquesta gran troballa, l'Ajuntament d'Ascó treballa ara per trobar la fórmula que permeti fer visitables els banys àrabs en el futur. Precisament Ascó ofereix packs turístics amb el llagut Lo Roget per després visitar el casc antic del poble, unes sortides que van funcionar molt bé l'estiu passat, segons l'Ajuntament.

«Tenim cal Cavaller, el Castell, el casc antic morisc... Poder visitar aquest nou actiu patrimonial ens ajudaria a crear el relat d'aquesta etapa», valora el regidor de Cultura i Patrimoni, Josep Maria Raduà.

Properament es formarà la Comissió de Patrimoni d'Ascó per donar impuls als actius patrimonials del municipi, un ens ideat abans de la pandèmia. «Ara, volem demanar a Patrimoni de Cultura de la Generalitat assessorament per veure com podem procedir, si els banys es poden consolidar o si la família s'avé a vendre's ho», clou el regidor.